

# BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:  
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.  
Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

**BITTERMANN SÁNDOR.**

Kiadótalajdonos:

**BITTERMANN NÁNDOR.**

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket  
a kiadóhivatal veszi fel és azok előre fizetendők.  
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

## Bácsmegeye és a nemzeti küzdélem.

Zombor, 1906. március 22.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a mai papon megtartott közgyűlésén a következő határozatot hozta egyhangulag:

A vármegye közönségének ismételve megnyilatkozott hazafias aggodalmait a válság legutóbbi fordulatai által immár szomorú valósággá váltak.

A kormány az országgyűlésnek költségvetési törvény nélkül való feloszlatása; az ország ügyeinek parlamenti ellenőrzés nélkül való vitele és a törvényhozás jogkörébe tartozó nagyfontosságú kérdéseknek, mint az új vámtarifának és a külföldi államokkal való kereskedelmi szerződéseknél a törvényhozás teljes mellőzésével rendeleti uton történt életbeléptetése; továbbá a közszabadságok biztosítékait képező szólás- és sajtószabadságnak megszorítása; s végül a végrehajtó hatalomnak királyi biztosok útján való gyakorlása által; a nemzet legsarkalatosabb alkotmányos jogait megsértette és nyilvánvalóvá tette, hogy ezeknek megsértésével kívánja tovább intézni az ország ügyeit. Ezen mélyen megdöbbentő tények látására nem kívánunk rekriminációkba bocsájtkozni amiatt, hogy miért süllyedtek országunk viszonyai így mélyen? annak a fejtegetésébe sem bocsájtkozunk, hogy mi indoka annak, miszerint az az áldást árasztó harmonia, amely az 1867. évi alkotások folytán a nemzet és királya között fennállott és az elmúlt 38 év alatt hazánk kulturális és gazdasági haladásának hatalmas emeltyűje és kiapadhatlan forrása volt — megzavartatott?

Az ország súlyos és válságos helyzetében ne idézzünk a múltból, ne beszéljünk annak hibáiról; egy mindenekfelett álló nagy és közös kötelesség parancsolólag azt kiáltja felénk, hogy tegyünk félre minden politikai pártkülönbséget és az alkotmányunkat és szabadintézményeinket, közvetlen fenyegető veszélyekkel szemben olvadjunk össze ama nagy munkában, amelynek célja alkotmányunk megmentése, az azt biztosító intézmények és mindenekfelett és mindenekelőtt a nemzet és királya között megzavart összhang helyreállítása.

Évszázadok keserves viszontagságai és szenvedései után sikerült Deák Ferenc bölcsességének e drága talizmánt a nemzet és királya részére megszerezni. És ha e nagy lélek örökbecsű hagyományai át nem törnek a bennünket környező sötétséget, kétségbe kellene esnünk hazánk állapota felett. A megpróbáltatásoknak e kemény napjaiban látjuk

csak, hogy az 1867. évi alkotások alkotmányos függetlenségünknek és nemzeti jogainak valóságos sziklavarai.

A reánk várakozó nagy munka sikere jórészt attól függ, vajjon tudjuk-e zárt sorokban felvenni és szívós kitartással folytatni a küzdelmet a végrehajtó hatalomnak alkotmányt és törvényt sértő rendeleteivel szemben és vajjon tudunk-e szigorúan megmaradni a törvényesség alapján, amelyről már számtalanszor verte vissza a nemzet az ellene intézett támadásokat.

Nehéz harcok küszöbén állva a köz hatalom gyakorlásából ne adjunk fel önként semmit, a nemzeti önkormányzat számára mentsünk meg annyit, amennyit csak képesek vagyunk, mert minden talpalatnyi tér drága s minden jogfeladás gyengíti erőnket.

A viszonyok által okvetlenül meg nem követelt vérvesséssel nem szabad ellenállási képességünket csökkenteni, a hatalom gyakorlásának eszközeit végső szükség nélkül kezünkől önként kiadni; azért lehetőleg elkerülni kívánjuk, hogy a törvénytelenések ellen az alkotmányért folyó védelemben vármegyénk kipróbált derék tisztviselőit feladozzuk és lehetőleg megönni kívánjuk vármegyénk közönségét attól, hogy közhivatalainkat idegen egzisztenciák foglalván el, még súlyosabbá tegyék az amúgy is alig elviselhető állapotokat.

Vármegyénk közönsége a hazaszereteten, a törvénytisztelőben és a büles mérsékletben mindig előljárva, áttörhetlen falanxot képezett az alkotmány és szabadság megvédésére irányult küzdelmekben.

Semmi kétség, hogy ez most is és mindenha így lesz! azért határozatilag kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy:

1. Óvást emel az országgyűlés feloszlatása ellen és kijelenti, hogy az országgyűlés tevékenységének tartós szünetelését s a költségvetés és parlamenti ellenőrzés nélkül való kormányzást nem tekintheti egyébnek, mint alkotmányunk tényleges felfüggesztésének;

2. kívánja, hogy az országgyűlés a törvény által megszabott határidőben összehívassék és így a nemzet akaratának érvényesülése és a felelős parlamenti kormányzás lehetővé létezzék;

3. megdöbbenését fejezi ki afelett, hogy a kormány a törvényhozás jogkörébe tartozó nagyfontosságú államügyek, mint az új vámtarifának életbeléptetése és a külföldi államokkal való kereskedelmi szerződések megkötése körül rendeleti uton intézkedik és nyilvánvalóvá teszi, hogy a törvényhozás jogkörének teljes mellőzésével, annak nyílt megsértésével kívánja tovább intézni az ország ügyeit;

4. kimondja, hogy a végrehajtó hatalomnak törvényes hatáskörét túllépő rendelkezései joghatálytalannak nem bírnak s az állampolgároknak törvényes kötelezettségeket nem hártanak;

5. tiltakozik a teljhatalmu királyi biztosok kinevezése és működése ellen;

6. kijelenti, hogy az ország szomorú helyzetében kettőzött erélylyel fogja teljesíteni kötelességeit s teljes szívósággal és odaadással fogja gyakorolni törvényeinkben biztosított autonóm jogait mindaddig, míg azt az erőszak lehetetlenné nem teszi;

7. elvárja, hogy ezen nehéz időben a vármegye tisztviselői addig, míg azt a vármegye érdekeivel és lelkiismeretükkel összeegyeztethetik, helyeiket el nem hagyják, hanem a törvényhatósággal együtt kitartanak ama küzdelemben, melyet az alkotmány helyreállítása érdekében folytat; s végül

8. kimondja, hogy az ország alkotmányának annyira kívánatos helyreállítását, a kulturális és gazdasági tényezők zavartalan működésének és felvirágzásának biztosítását, csak a nemzet és a korona között létesítendő teljes összhang segítségével hiszi egyedül elérhetőnek.

## Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 22-én tartotta meg Latinovits Pál főispán elnöklete alatt folyó évi első rendes évnegyedes közgyűlését.

A bizottsági tagok a közgyűlésen szokatlan nagy számban vettek részt, amely körülmény a mai áldatlan politikai helyzetben, az elintézés alá kerülő egyéb fontos ügyekben és abban leli magyarázatát, hogy ifj. Vojnits Istvánnak a vármegye alispánjává történt megválasztása következtében megüresedett főjegyzői állás is betöltés alá került.

Latinovits Pál főispán diszmagyarban pontban 9 órakor jelent meg a bizottsági tagok lelkes éljenzése között, üdvözlőlvén a szép számban megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Lánckor Antal tb. főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Lederer Pál tb. főjegyzőt bizta meg.

Latinovits Pál főispán a napirend előtt a bizottsági tagok egyhangú helyeslése mellett indítványozta, hogy az alispáni jelentés után közvetlenül a

tárgysorozat 8. pontja a vármegyei távbeszélő hálózat felállítása, ezután pedig a 21., 22., 23. pontok alatt foglalt vasutügyek, majd pedig a póttárgysorozatnak 4—26. pontig terjedő politikai részei — mivel a bizottsági tagok nagyobb része a déli vonattal haza szeretne utazni — tárgyalassanak.

A körültekintő gondossággal összeállított és Vojnits alispán által felolvasott jelentést a törvényhatósági bizottság a népszerű alispán iránt kifejezett tüntető lelkesedéssel vette tudomásul.

Az alispáni jelentésre felzuduló éljenzés és taps elcsillapultával Michler Ferenc moholi plébános interpellálta az alispánt és főispánt, hogy Mohol közönsége, mely szintén meg akarta ünnepelni nemzeti szabadságunk évfordulóját március 15-ét ezen tényében akadályozva lett, bár tudtával ugy Zomborban, mint az egész vármegye területén azt a hagyományhoz hiven megünnepelték.

Interpellálta továbbá az alispánt, hogy a függetlenségi párt által kibocsátott és a néphez intézett szózatot nem engedték meg Moholon sehol sem kifüggeszteni, bár tudtával ez megyszerte megtörtént, kéri az illető hatósági közeg szigoru megbüntetését.

Vojnits István alispán kijelenti, hogy március 15. megünnepelésének megakadályozására semminemű tiltó rendelkezés nem adatott ki, vármegyeszerte megünnepelték március 15-ét, csodálatos, hogy éppen Mohol lett volna az egyedüli község, ahol annak megünnepelése betiltatott volna, minthogy Michler Ferenc bizottsági tag nem hivatkozott konkrét adatra, hogy az ünnepélyt hatósági intézkedéssel tiltották volna és csak attól való félelmükben

nem tartották meg az ünnepélyt, nehogy katonaság és csendőrség szállja meg a községet, — mit sem tehet. Kijelenti azonban, hogy a falragaszok kiragasztásának megtiltása ügyében a legszigorubb vizsgálatot rendeli el és az illetővel szemben a legmesszebbmenő szigorú alkalmazza. Ugyanily értelemben szólalt fel Latinovits Pál főispán is, amely után ugy az interpelláló, mint a törvényhatósági bizottság a válaszokat tudomásul vette.

A politikai ügyekben hozott határozatot lapunk vezércikkében közöljük.

#### Az új főjegyző.

Ez a közgyűlés töltötte be az üresedésben volt főjegyzői állást.

A törvényhatósági bizottság egyhangulag Mihajlovits Kornél volt országgyűlési képviselőt választotta meg.

Mihajlovits Kornél képviselősége előtt is a megye szolgálatában állott. Az egyetem elvégzése után közg. gyakornok, majd szolgabíró s azután főszolgabíró lett. Pontos, lelkiismeretes és buzgó tisztviselő volt mindig. Ezen kvalitásához járul előzékeny, lekötelező modora; a vármegye helyesen és jól választott. Mihajlovits Kornél a hozzáfűzött várakozásnak és a nagy munkásságot és szorgalmat igénylő állásnak bizonyára teljes mértékben meg fog felelni.

#### Ellenzéki támadások.

Fernbach Károly, a függetlenségi vezére és elnöke a közgyűlést megelőző állandó választmányi ülésen néhány tisztviselő részére adandó személyi pótlék tárgyalásánál óriási páthosszal támadást intézett a tisztviselők ellen, hogy azok dolgozzanak és ne csak fizetésjavítást kérjenek. Hangos szóval tiltakozását

fejezte ki és kijelentette, hogy egy fillért sem szavaz meg.

A felvilágosítások után Fernbach Károly haragja lelohadt s ülés után — ugy hallottuk — ekszkuzálta magát az illető érdekelt tisztviselők előtt.

Hát ez mi volt? Senki sem tudta megmagyarázni az ellenzéki vezér ezen eljárását? Mi megadjuk a magyarázatot. Ez az a jóindulat, amelyet az ellenzék a tisztviselők irányában érez s amelynek fejében azt kívánják, hogy renitenskedjenek, még a kenyérük árán is.

A közgyűlésen pedig a főjegyzői állás betöltése előtt szólalt fel Fernbach Károly. Tiltakozott az ellen, hogy a megye jogait elkobozzák az által, hogy pályázatot nem irtak ki. Kívánja, hogy az állás most ne töltsék be, hanem pályázat irassék ki. Közben alaposan leckéztette és sértegette a tisztikart.

Az alispán megmagyarázta, hogy pályázatot nem kell kiírni; hát akkor a megye milyen jogát sértették meg és sikkasztották el?

Mikosevits Kanut főügyész pedig önérzetes hangon erélyesen visszautasította azt az immár rendszeres támadást, amelyben a tisztikarnak folyton része van.

Fernbach Károly ezután ismét igyekezett magát kimagyarázni.

Hát ez mi volt? Az Isten tudja! Mi csak egyet tudunk: eddig abban a meggyőződésben voltunk, hogy Fernbach Károly egyenes és becsületes lelkével az ilyen mindenféle indokolatlan és jogtalan okoskodás nem fér össze. Hogy mégis vállalkozik erre a szerepre, azt nem írjuk ma még a rovására, de kérjük, ne engedje magát mindenre felhasználtatni; maradjon meg az egyenes útján.

## A „BÁCSKA“ TÁRCAJA.

### Népdal.

Barna kis lány, mit hallottam felőled?  
Hü szerető soha sem lesz belőled,  
Mert a szemed ide-oda, erre-arra  
Kacsintgat.  
Gyöngé nád vagy; minden kis szél  
Meginogat.  
Bánom is én, beszéljenek akármit!  
Hü leszek én hozzád mégis halálig.  
Két szememet ne kacsintson, becsukom, ha  
Csókollak;  
Gyöngé vagyok: erősen át-  
Karollak. \*

### A gyermekvédelem.

(Dr. Karsay Sándor előadása a zombori Szabad Lyceumban 1906. március hó 4-én.)

(Folyt. és vége.)

Kezdjük meg a mozgalmat és járjunk elől jó példával, mert ezzel csatlakozásra bírjuk ismerőseinket. Különösen hathatós esz-

köz lesz, ha a nőket rábírnak arra, hogy azokat a kereskedőket és iparosokat részesítsék előnyben, akik a ligába beléptek. Fizessük számláinkat lehetőleg ezen a napon s ha vásárolni valónk van, ezen a napon tegyük.

A kereskedők és iparosok nem fogják kárát vallani annak, ha a ligához csatlakoznak, mert ez nagyobb megterheléssel nem jár s azon a bizonyos napon a rendesnél jóval nagyobb bevételt eredményez nekik. (Nagyon természetes s ezt csak a felmerülhető aggályok eloszlatása végett említjük meg, hogy nincs helye sem a kereskedelmi könyvek megvizsgálásának, sem másféle zaklatásnak, hanem mindenki az önként felajánlott összeget fizeti.) A kereskedői szellem, amely reklámokra oly nagy összegeket tud áldozni, ezt is reklámcélokra használhatja fel s így idővel nem igen vonhatja ki magát a csatlakozás alól senki, már a konkurrencia miatt sem.

Ha tervünk sikerül s a ligába tömegesen lépnek be a tagok, akkor az egyesek károsodása nélkül a társadalomnak olyan új, széles rétegei lesznek az állandó adakozásra megnyerhetők, melyek mostanáig gyermekvé-

delmi célokra nem áldoztak semmit s egyesületekbe mint tagok sem léptek be.

Az előadottakból mindenki láthatja, hogy itt nagy és kitartó munkáról van szó. Rendszeresen, lépésről-lépésre kell előre haladnunk, hogy a magyar társadalom minden önálló keresetképes tagját megnyerjük a filléres adakozásra. Nem egyes nagy adományok kellenek, amelyek visszariasztják a kis adakozót, hanem fillérek és koronák, amelyeket könnyen nélkülözhet és szívesen ad mindenki, aki szereti a gyermekét. Nem az adományozott összeg mérve, hanem az adakozók sokasága az, ami a ligát hatalmassá és munkaképesse fogja tenni.

Számítunk arra, hogy van az országban bizonyára 10 millió olyan felnőtt keresetképes egyén (férfi, nő), aki minden takarékoság mellett, ha kellően megmagyarázzuk neki céljaink üdvös voltát, egy évben egyszer nélkülözni tud 5—10 fillért, melyet e célra áldozna, ha megtaláljuk a módját annak, hogy könnyen és kényelmesen juttassa a filléretet rendeltetésük helyére.

Ez a tudat állapítja meg tervünk kivitelét is.

A tárgysorozat többi pontjaira vonatkozólag tudósításunk a következő:

Belügyminiszteri intézkedés a jegyzői magánmuutatók díjai megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet. — Tudomásul vétetik.

Belügyminiszteri intézkedés az újonnan rendszeresítendő irodavezetői állás tárgyában. — A főispáni iktatói állás átváltoztatásával rendszeresítették.

Belügyminiszteri intézkedés néhai Piszárovits György előleg tartozása tárgyában. — Leiratik.

Alispáni előterjesztés az 1906. évre ki vetendő 3 1/2% os megyei pótdó mikénti felhasználása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Alispáni bemutatja a zombori m. kir. pénzügyigazgatóval felvett jegyzőkönyvet a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvonás részére a megyei székhez eptleiben átengedett helyiség tárgyában. — Helyiségei visszavételnek.

Alispáni előterjesztés a loavató bizottságoknak 1906. évre való megalakítása. — Megalakítatják.

A vármegye alispánjának előterjesztése a megyei tavbevezelő hálózat felállítására tárgyában. — Felállítatják.

Ugyanannak előterjesztése Viola Béla keményespró mesterrel kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatják.

Alispáni előterjesztés Florian Géza megyei járási írnok 1 évi szabadságolása iránt. — Megadatik.

Alispáni jelentés az állásokról eltávozott községi alkalmazottak határelos nyugdíjajutalmának leírása tárgyában. — Leiratik.

A vármegye közigazgatási bizottságának határozata a törvényhatósági kövüakra szükséges kávéfedénybiztosítás tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata Szeged községben házalat eltiltása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara kilttagjainak választásához kiüldött központi bizottságra vonatkozó alispáni jelentés. — Jóváhagyatják.

Az üresedésben lévő főjegyzői állás választás utjának betöltése. — Mibajlovits Kornel egyhangulag megválasztott.

Központi választmányi tagállítások választás utjának betöltése. — Megválasztottak: Kohut Henrik, Leibach László dr., Zsigmond János.

Allandó választmányi tag állás betöltése. — Dr. Mikosovits Károl megválasztott.

Ezen segélyügyi bizottsági tag állás betöltése. — Böhler Vilmos megválasztott.

Obecse község husvágási szabályrendelete. — Pótlásra visszaadatik.

Ada község szervezési szabályrendelet 7. és 9. §§-ának módosítása. — Megtagadatik.

Gfrerer, Schoch és Grossmann budapesti cég, vasuti előmunkálási engedélyesek kérvénye egy Szabadka városból kiinduló 110 km. hosszú vasutvonalhoz megyei hozzájárulás megszavazása iránt. — 1,050.000 kor. megszavaztatják.

Fabian Lajos és társa vasuti előmunkálási engedélyesek kérvénye a létesítendő Baja—Palánka és hajm.k.—gombosi b. é. vasutvonal kiépítéséhez megyei hozzájárulás megszavazása iránt. — Elutasítatják.

A hegyes—feketehegy—palánkai b. é. vasut részvénytársaság kérvénye Palánka végállomástól a Dunapartjáig tervezett vasutvonal építési költségeihez megyei hozzájárulás iránt. — Megszavaztatják.

A központi és a zombori járási segéd és kezelőszemélyzet, ugy a központi szolgáló személyzet kérvénye drágasági pótlék megszavazása iránt. — Elutasítatják.

Zenta város határozata a 22406/1004. sz. a. hozott törvényhatósági határozat mi kenti végrehajtása tárgyában. — Hatályon kívül helyeztik.

Zenta város 1904. évi április hó 5-én 349/1904. sz. a., 1905. évi december hó 29. én 1803/1905. sz. a., 1905. évi március hó 20. án 362/1905. sz. a., 1905. évi március hó 24. én 364/1905. sz. a., 1905. évi március hó 13. án 327/1905. sz. a., 1905. évi március hó 13. án 258/1905. sz. a., 1905. évi augusztus hó 4. én 870/1905. sz. a. a községi szervezési és fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatok, ugy azok ellen Toth János, Madari János és társai, Kiss Simon és társai, Kecskés János, Helmberger György és társai, ugy Brann Soma által beadott felebbezések, végül a fizetési szabályrendelet módosítása végett Glückstal Adolf és társai által beadott kérvény. — Kiadatik Zenta városnak.

Tiprovác György felebbezése leköszönését elfogadó szabadságolást megtagadó Regőce községi határozat ellen. — Jóváhagyatják.

A „Bácskai Komlótermelők“ egyesületének kérelme hivatalos pecsétjébe a vármegyei címer használatának engedélyezése iránt. — Engedélyeztetik.

Feszl György felebbezése Obecse községének Feszl Ignác árvtári tartozásának behajtása tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatják.

Dr. Czibur Károly bulkeszi orvos fe-

lebbezése fizetésfelemelést megtagadó községi határozat ellen. — 1600 kor. jóváhagyatják.

Ferencsatornai részvénytársaság felebbezése Monostorszeg községének rendőrségi adó levonását megtagadó határozat ellen. — Leiratik.

Vidakovits János és társai felebbezése a felsőszentiváni bíróválasztás ellen. — Jóváhagyatják.

Tnelli rétkelző bizottság felebbezése a védőbírók mentén elnyuló árterek fizetése tárgyában hozott községi határozatok ellen. — Folyammérnökségnek véleményezésre kiadatik.

Molnár János és társai felebbezése Zenta városának egy alszámvevői állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatják.

Branovacsai János és Deusch Mór felebbezése Zenta városának a házipénztári főkönyv és naplók elkészítése tárgyában hozott határozat ellen. — Jóváhagyatják.

Branovacsai János felebbezése Zenta városának fegyelmi pénzbüntetésnek részbeni visszatérítését megtagadó határozata ellen. — Jóváhagyatják.

Gróf Széchenyi Emilné, ugy a m. kir. kincstár felebbezése Bogyán községet terhelő perköltségeknek a házipénztár által leendő fizetése tárgyában hozott határozat ellen. — Jóváhagyatják.

Czvetkovits Sándor és társainak felebbezése Bácsföldvár községnek a legelődíjak megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. — Erdőbívatálnak kiadatik.

Szilágyi Palkó János felebbezése Zenta város által költözködési költsége tárgyában hozott határozat ellen. — Klazsik Rókus felebbezése Zenta város által napidíjai tárgyában hozott határozat ellen. — Polgármesternek kiadatik.

Marinkov Anasztanza felebbezése Bácsföldvár községnek a barai halászat bérbeadása ügyében hozott határozata ellen. — Megváltoztatják.

A községi előjárók felebbezése Duna-gárdony községnek egy új pénzszekrény beszerzésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Kecskeméti István felebbezése Zenta városnak az építőmester személyi pótléka ügyében hozott határozata ellen. — Jóváhagyatják.

Márton Mátyás felebbezése Magyar-kanizsa községnek a zárdában levő tanteremek függőnye tárgyában hozott határozata ellen. — Beszerzésre köteleztetik.

Popovits György felebbezése Magyar-kanizsa községnek a zárdában levő pöcegödőr

Fel kell világosítani a legkisebb kunyhó lakóját is és el kell fogadni az alap javára minden felajánlott fillért.

Tudjuk, hogy ez nagy munka s hogy egész emberéket kíván, de nem riadunk vissza a fáradságtól, mert azt is tudjuk, hogy a magyar társadalom mindig felkarolta a nemes eszméket s hogy a kis gyermekek megmentése oly cél, melynek szolgálatába fog állani nagy és kicsi, gazdag és szegény egyaránt.

Egyet már eleve is kijelentünk, hogy bármennyire is kívánatosak az adományok, még se gondolja senki, hogy az adomány nyújtásával, kötelességét már végleg teljesítette. Aki adott, az igyekezzék rábírni másokat hasonló eljárásra; más szóval, minden adakozó legyen egyúttal gyűjtő is.

Ezért a következő eljárást állapítottuk meg.

A liga a már belépett tagok között apró vörös gyűjtőfüzeteket oszt ki, amelyek számozva vannak és a tag nevére vannak kiállítva.

Minden füzetben van 20 számozott, letéphető nyugtalan. Ezekkel a liga tagja új tagokat gyűjt és pedig úgy, hogy a füzetben levő megfelelő rovatokat kitölti, a pénzt átveszi és a nyugtát a belépő tagnak átadja. Amikor a könyvecske megtelt, azt a gyűjtő elküldi a liga irodájának, mely ezeket a könyvecskéket feldolgozza, a belépő új tagokat törzskönyvébe iktatja és az új tagok számára új gyűjtőkönyvecskéket állít ki s azokat hasonló eljárás végett megküldi; csatolva a könyvecskéhez egy postatakarékpénztári befizető lapot, hogy a pénz elküldése a gyűjtőt ne terhelje.

Ez a módja annak, hogy egy gyűjtő 20 tagot, ez a 20 tag újabb 20—20 tagot gyűjtsön s hogy végül egy nagy, hatalmas szövetség védje az elhagyott gyermekek érdekeit.

Azt persze említenünk sem kell, hogy a gondozásra szoruló gyermekek között semmiféle különbséget nem teszünk, mert szemünk előtt az igaz emberszeretet lebeg, amely a gyermekben a leendő embert, az Isten kép-mására teremtett embert látja, akit a ha-

láltól vagy az elzüléstől meg nem menteni bűn — megmenteni pedig emberi kötelesség.

A ligának az a terve, hogy a gyűjtéseket évenként megismétli mindaddig, amíg az összegyűjtött alap kamatjövödelme elegendő lesz a szükségletek fedezésére. Hogy azonban a liga tagjai áldozatkészségüknek gyümölcsét mielőbb észlelhessék, alapszabályainkat akként alkottuk meg, hogy ezen említett idő elertéig az évenként begyűlt összeg egy negyed részét gyermekvédelmi célokra felhasználjuk.

Nem szándékunk egyelőre új intézetek felállítása, illetve ezt kivételesen csak ott tennők meg, ahol azokra égetően szükség van. Egyelőre a gondozásra szoruló, de az állami gyermekmenhelyekbe vagy más intézetekbe be nem utalható gyermekeket a liga költségén akarjuk gondoztatni és neveltetni s ebből a célból a megfelelő intézetekkel és egyesületekkel szerződéses viszonyba fogunk lépni s az általunk beutalt gyermekek tartási díjait meg fogjuk téríteni.

Ezt a módot azért tartjuk célszerűnek és kívánatosnak, mert nagyon jól tudjuk, hogy az egyesületek és intézetek nagyrésze

nagyobbítása tárgyában hozott határozata ellen. — Köteleztetik.

Bergel Jakab felebbezése Zenta városnak libalegelői parcellák bérlete ügyében hozott határozata ellen. — Visszautasították.

Kiss György és társai felebbezése a kishégyesi előjáróválasztás ellen. — Megerősítették.

Arnold Károly felebbezése Bácskeresztúr községnek a díjnoki fizetés felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — 360 kor. jóváhagyatik.

Szabados József és társai felebbezése Bácskeresztúr községnek a pénztárnoki fizetések tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Dr. Saly Mátyás felebbezése Kiskér községnek az orvosi fizetés tárgyában hozott határozata ellen. — 1600 kor. jóváhagyatik.

Andrity Milán felebbezése a nadaljai másodbíró választás ellen. — Jóváhagyatik.

A nagybecskereki kincstári ispánság felebbezése Kereny községnek a plebania kerítéshez szükséges napszámok tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Özv. Pilszanovits Péterné felebbezése Bácsborsód községnek a kért kártalanítás megtagadása iránt hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Noce Jakab és társainak felebbezése Dohm Jakab által elkövetett széksértés érdekében hozott Kiskér község képviselőtestületének határozata ellen. — Visszautasították.

Rém község határozata a postafüggőséghez való hozzájárulás tárgyában. — Jóváhagyatik.

Martonos község határozata a női kézimunka tanításához adandó segély tárgyában. — 500 kor. jóváhagyatik.

Kiszács község határozata kiségitő mezőőrök felfogadása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Gombos község határozata a fogyasztási és italadó beszedési jutalek hováfordítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bezdan község határozata Bosnyák János kártalanítása tárgyában. — 893'68 kor. jóváhagyatik.

Davod község határozata földvétel és eladás tárgyában. — Pótlásra utasították.

Zenta város határozata a tornyosi lakatanyá építési munkálatainak felülvizsgálata tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata az ökoersordalegeli feltörése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Szenttamás község határozata Hadszity Milan előlegének törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata egy hordóhite

lesítő állomás létesítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Batmonostor község határozata Tumri Lászlóné segélyezése tárgyában. — Újabb határozatra utasították.

Bácsföldvár község határozata Plackov Bránko munkadíjának megállapítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mobol község határozata a fordítói díjak megállapítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata Rudits Imre tartozásának törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsföldvár község határozata határperbeli ügybeni képviselőt tárgyában. — Ügyesség megbízatik.

Dernye község határozata községház és istállóépítés tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsgyulafalva község határozata a községház kerítése tárgyában. — 856 kor. jóváhagyatik.

Szenttamás község határozata a szolgák fizetésének emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Veprőd község határozata az előjárók fizetésének emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Magyarok község határozata bérleti összegek visszatérítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Boldogasszonyfalva község határozata a lovasrendőrök lótaritási átalánya tárgyában. — 10 kor. jóváhagyatik.

Szeghegy község határozata egy szolgál állás rendszeresítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Hercegszántó község határozata tűzi fecskendők beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata Bakay Jenő segélye tárgyában. — 240 kor. jóváhagyatik.

A rétkezelő bizottság határozata a szolga fizetésének emelése tárgyában. — 300 kor. jóváhagyatik.

Péterréve község határozata egy szolgál állás szervezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Boldogasszonyfalva község határozata az irnok és végrehajtó fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Obecse község határozata a birtok határ megjelölése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsborsód község határozata a bíró személyi pótléka tárgyában. — 300 korona jóváhagyatik.

Temerin község határozata utcai területek eladása tárgyában. — Feloldatik.

Bácsfeketehegy község határozata egy tűzmentes szekrény beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Vajszka község határozata a kisbírák fizetése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bacsordas község határozata az irnok lakbéré tárgyában. — Jóváhagyatik.

Vajszka község határozata a rendőrök jutalmazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bogyán község határozata a kl-bíró nyugdíjjáruléka tárgyában. — Engedélyeztetik.

Bogyán község határozata a pénztárnoki fizetés emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bacs község határozata az irnoki állás átszervezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Apatin község határozata ingatlan eladás tárgyában. — Jóváhagyatik.

Magyarok község határozata az adorjáni hullaház újra építése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kiskér község határozata a fogyasztási adókezelők díjai tárgyában. — 280 korona jóváhagyatik.

Doroszló község határozata a községház tervek mérnöki díjai tárgyában. — 595 korona jóváhagyatik.

Felsőszentiván község határozata a toronyóra felhuzási és javítási költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mobol község határozata Matity Damjan földbérlete tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kishégyes község határozata a helyettes tanítónő lakbéré tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata pincehelyiség bérbeadása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Tiszakálmánfalva község határozata a végrehajtói fizetés emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata a favágók díjainak emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Szenttamás község határozata az előfogatási létszám leszállítása tárgyában. — Feloldatik.

Szenttamás község határozata a bázispénztárnoki fizetés emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Szenttamás község határozata egy hadnagyi állás megszüntetése tárgyában. — Feloldatik.

Bacsalmás község határozata ingatlan szerzés tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsfeketehegy község határozata a kertészi fizetés felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mozsor község határozata a kölcsönök utáni kamatláb leszállítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mozsor község határozata Mirosviljev Gyóka segélye tárgyában. — 240 K jóváhagyatik.

Obecse község határozata a város-

anyagi nehézségekkel küzd s azért nem veszi fel mindazokat a gyermekeket, akiket pedig a külső körülmények a felvételre minősítenek, mert a tartásdíjakat nem képesek előteremteni. Ennélfogva alapszabályaikban körülbástyázzák magukat, hogy a jelentkezőket mindenféle kifogásokkal, melyek talán jogosultak — kitéssék. De mindezen egyesületek és intézetek gondozásba fogják venni az általunk beutalt gyermekeket, ha biztosítékot nyújtunk az iránt, hogy fedezzük költségeiket.

Nagy súlyt helyezünk különösen arra, hogy úgy a fővárosi, mint a vidéki különféle gyermekvédő egyesületeket anyagilag támogassuk, mert elsősorban ezek hivatottak arra, hogy segínyt nyújtsanak.

De feladatunk nem merült ki az egyesületek anyagi segélyezésében és a tartásdíjak folyósításában.

Igazi feladatunk csak akkor kezdődik, amikor a közönség tudatába ment át, hogy van egy olyan társadalmilag szervezett központ, amely mindenféle gyermekvédelmi kérdésben készséggel ad felvilágosítást, közvetíti az érintkezést úgy a hatóságokkal, mint egyesületekkel és intézetekkel s mintegy köz-

ponti irodáját képezi az összes gyermekvédelmi és jótékonyági egyesületeknek.

Ilyen központi szerv nélkül a társadalmat a jótékonyág gyakorlásának módjában és a gyermekvédelem gyakorlásában irányítani nem lehet, már pedig mindenki tudja, hogy a centrális vezetés és a decentralizált működés óriási feladatok megoldására alkalmas.

Nem utánozzunk külföldi mintákat, de példát akarunk venni különösen az angol társadalmi gyermekvédelmi rendszerről, ahol vagyonos emberek, kik a hivatalos vagy üzleti élettől visszavonultak, „gyermekvédőknek” állnak be és hatósági jogokkal és hatalommal ruháztatnak fel.

Példát akarunk venni az amerikai gyermekvédelmi rendszerről, amely annyira fejlett, hogy a gyermekek által elkövetett vétségek és büntettek elbírálására külön „gyermekbíróságok” működnek.

De ez mind nem valósítható meg máról-holnapra. Munkás kell ehhez, idő és türelem és ernyedetlen szorgalom.

Agitálni kell szóval és tettel, nekem és neked és édes mindnyájunknak, hogy gyer-

meink és unokáink élvezhessék munkánk gyümölcsét. Szerveznünk kell a társadalmat; kis gócpontokat kell teremtenünk, amelyek egymással egyesülve nagyobb szervezetté alakulnak, hogy végül behálózják az egész országot, mert anélkül nem tehetünk semmit. Az egyes ember ereje ellankad, munkakedve eltompul a sikertelenség láttán.

Fel hát a munkára!

Gondoljon mindenki arra, hogy ő egy nagy dolgra, igazi emberi nemes munkára hivatott szervezetnek nélkülözhetetlen tagja.

Adjon és gyűjtsön, dolgozzék a cél megvalósítása érdekében mindenki.

Ennek a munkának elvégzésére azonban emberek kellene, egész emberek, akik lelkesedésük egész melegével állanak az ügy szolgálatába, akik belátják és átérzik azt, hogy a csekély adomány nyújtásával még nem teljesítették kötelességüket, hanem dolgoznak tovább — addig, amíg a szociális igazságok új rendje megváltja a világot a tömegnyomortól és nem lesz szükség a gyermekvédelemre, mert a család maga bírni fogja az emberi megélhetés feltételeit!

De addig is ezt a munkát rendszere-

bázi kapubejárat beépítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mozsor község határozata a rendőri fizetések emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Béreg község határozata építési költségek fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsföldvár község határozata szállók bérbeadása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Jánosbálma község határozata községi hasznóbérlők kártalanítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsföldvár község határozata Erdélyán Zsárkó törlési engedélye tárgyában. — Engedélyeztetik.

Gombos község határozata a segédjegyzői fizetés felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Apatin község határozata ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában. — Ujabb határozathozatalra utasítatik.

Sajkagyörgye község határozata a réli pénzek bevonásáról tárgyában. — Jóváhagyás megvonatik.

Bácsföldvár község határozata a fogasztási adókezelő díjai tárgyában. — Jóváhagyatik.

Paripás község határozata a két pénztárnok személyi pótléka tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsföldvár község határozata az előfogatosok bérének emelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Turja község határozata öv. Vujicsics Pálné segélye tárgyában. — Jóváhagyatik.

Doroszló község határozata a község-ház tartozásai tárgyában. — Feloldatik.

Cservenka község határozata a szervezési és fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Péterréve község határozata a megyebizottsági legok utiátalánya tárgyában. — Jóváhagyás megvonatik.

Péterréve község határozata a községi jegyző jutalmazásáról tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város képviselőtestületének határozata Lukács Nándor, Fehér Imre, Hegyi András, Róth R. és társai, Kopasz Mihály, Bochus Elek, Csikmák Miklós, Barna Rozál, Sotokly Péter, Börner Frigyes tartozásának leírása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ujverbász község határozata a létesítendő gőzfürdő támogatása iránt. — Jóváhagyatik.

Hódság község határozata a kórházi artézi kut tárgyában. — Jóváhagyatik.

Tiszakálmánfalva község határozata az utcák és terek szabályozási munkálatainak biztosítása tárgyában. — 600 K jóváhagyatik.

sen, éveken át folytattunk kell, hogy minden valóban gondozásra szoruló gyermek ellátható legyen.

Hozzátok szölok apák és anyák, akik átértézték azt a boldogságot, amikor az a kis apróság először nyújtotta felétek kacsóit, mikor először nevetett rátok, mikor először gagyogta: „édes apám, édes anyám!”

Hozzátok!

Mert éppen ti tudjátok azt, hogy mit jelent a kis gyermek életében, ha nincsen apja, anyja, gondviselője.

Ugy-e összeszorul szívetek? könybelábad szemétek, ha elgondoljátok, hogy családi boldogságtoknak kineve gondozó nélkül maradhatna? Pedig tudjátok-e, hogy ezer meg ezer gyermek pusztul el évenként, mert nincs, aki gondját viselje? ezer és ezer gyermekből lesz züllött csavargó, mert nem törődött vele senki! Hozzátok fordulok!

Jertek segítségünkre!

Mentsük meg ezeket a szerencsétlencéket és áldás fog fakadni e munka nyomán; a szenvedéseiktől megmentett gyermekcsereg áhitatos fohászokdása lesz legszebb jutalmatok!

Szépliget község határozata a vasuti pályaudvar kibővítéséhez szükséges földterület átengedése tárgyában. — 640 K jóváhagyatik.

Vajszka és Bogyan községek határozata az utcák és terek szabályozási munkálatainak biztosítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Martonos község határozata a Martonos és Horgos községek között vitás határvonal tárgyában. — Jóváhagyatik.

Veprőd község határozata a községi utak törzkönyvezése tárgyában. — 500 K jóváhagyatik.

Bácsujlak község határozata a létesítendő kenderáztató területe tárgyában. — Jóváhagyatik.

Csurog község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — 800 K jóváhagyatik.

Zenta város határozata a tiszai vas hid felépítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Tiszakálmánfalva község határozata a vasuti állomáshoz vezető ut mentén létesítendő gyalogjáró ut céljaira szükséges terület megszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Pincéd község határozata a községi közútlól közútnak törzkönyvezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Palánka község határozata Csutora Károly segélyezése tárgyában. — 24 K jóváhagyatik.

Bácsóváros község határozata a községi kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — 60 K jóváhagyatik.

Ujrové község határozata a községi rendőrség nyugdíjárulékának a közpénztárból leendő fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Péterréve község határozata a községi kisbírák és hadnagyok nyugdíjárulékának a közpénztárból leendő fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Boldogasszonyfalva község határozata a községi rendőrök és kisbírák nyugdíjárulékának a közpénztárból leendő fizetése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Körtés község határozata a községi rendőrség tagjait terhelő nyugdíjárulékoknak a közpénztárból leendő fizetése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Darós János szobrász kérelme anyagi támogatás iránt. — 800 K jóváhagyatik.

Weiland János kérelme hordóhitelesítői működésének kiterjesztése iránt. — Elutasítatik.

Csernyus Gergely küllödi irnok kérvénye az ideiglenes minőségben eltöltött szolgálati idejének beszámítása tárgyában. — Elutasítatik.

Mélykut község határozata behajthatlan követelések leírása iránt. — Jóváhagyatik.

Hercegszántó község határozata behajthatlan követelések leírása iránt. — Leiratik.

Jánosbálma község határozata behajthatlan községi követelések leírása iránt. — Jóváhagyatik.

Katymár község határozata behajthatlan községi követeléseinek leírása iránt. — Jóváhagyatik.

Ada 1902., Szeghegy 1903., Dunacséb 1903., Doroszló 1903. évi közpénztári számadása. — Részben felmentő határozat.

Gróf Choitek-féle 1905. évi szegényalap számadása. — Jóváhagyatik.

Mohol község 1900. és 1901. évi népkönyvtári alap számadása. — Jóváhagyatik.

Zenta város 1904. évi közpénztári alap számadása. — Jóváhagyatik.

Mohol község 1898. és 1901. évi szegényalap számadása. — Jóváhagyatik.

Nádalya község 1904. évi képzés és nevelési-alap számadása. — Jóváhagyatik.

Zenta város 1901. évi közpénztári, letétpénztári, városgazdai és vagyonleltári számadása. — Jóváhagyatik.

Beltügyi miniszteri intézkedés a főtűgyész magánygyakorlata tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Vallás és közoktatásügyi miniszteri intézkedés Geszler István ösztöndíja tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Vallás és közoktatásügyi miniszteri intézkedés Szauer Sándor ösztöndíja tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispán ur óméltóságának átirata Trenka Kálmán közg. gyakornoknak th. szolgabíróvá történt kinevezése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A vármegye közigazgatási bizottságának határozata a titeli kongó-tégla műnt fentartásához szükséges homok biztosítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Alispáni előterjesztés a hivatalos órák mikénti beosztása iránt. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés Herczegh Gyula palánkai jegyző nyugdíjazása iránt. — Elfo gadtatik.

Arvaszéki elnöki előterjesztés a napi-dijas arvaszéki tölők részére az alkalmazás és az alkalmazását kimondó határozat jóváhagyása közötti időre járó napidíjainak megállapítása iránt. — 120 korona havidíj engedélyeztetik.

Allaga Boldizsár és társai felebbezése Stamecz Istvánnak irnoki állásra történt helyettesítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Göndör Ferenc felebbezése Obecse községnek a pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Zelenka Janos és társainak felebbezése Temerin községnek iskola és tanítói lak építése ügyében hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Veszeloyszky Antal felebbezése Katymár községnek a kántor kártalanítása tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítatik.

Kollar Pál és társai felebbezése Jánosbálma községnek a rendőri fizetések tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítatik.

Fejes Agost felebbezése Csurog községnek a költözködési költségek tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Gerber Nándor és társai felebbezése Obecse községnek az Obecse és Aracs községek között létesítendő komphoz vezető ut tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Beslin Milos és társai felebbezése Ada községnek a nagyut megszüntetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Reisinger Konrad és társai felebbezése Palánka községnek a vörös kereszt-utca szabályozása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Rosenstock és Deutsch cég felebbezése Palánka községnek a Krämer és Hermann-féle házak közötti zsák utca megszüntetése tárgyában hozott határozata ellen. — Elutasítatik.

Bogyó Simon adai tanító felebbezése a zentai főszolgabírónak előlege tárgyában hozott véghatározata ellen. — Elutasítatik.

Molnár István és társai és Keoskeméti István és társai felebbezése Zenta város képviselőtestületének az izraelita hitközség részéről adandó segély tárgyában hozott véghatározata ellen. — Elutasítatik.

Gyurgyev Péter felebbezése Szapár községének segélyezése tárgyában hozott véghatározata ellen. — Feloldatik.

Buza János felebbezése Zenta városának az állatvásártér áthelyezése tárgyában hozott határozat ellen. — Pótiásra visszadatik.

Ada község határozata Beslin Avramnak Ada község elleni perben kötött egyezés tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsföldvár község határozata dr. Somogyi Dezső ügyvédi költségeinek elszámolása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata a zentai kir. járásbíró elleni 66 kor. 56 fillér követelés törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bulkeszi község kéménysepartetési díjainak megváltását jóváhagyó 27071/905. 2092. jkvi számú törvényhatósági bizottsági határozatba csuszott tollhiba kiigazítása. — Kiigazítatik.

Szenttamás határozata két irnoki állás megszüntetése tárgyában. — Feloldatik.

Szenttamás határozata a rendőrségi létszám leszállítása tárgyában. — Feloldatik.

Martonos határozata dr. Kozits Elemér ügyvéd díjazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta határozata a Zrinyi-utca szabályozása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta határozata egy iskolai telek vétele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Dunagárdony határozata a fogyasztási adók kezelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsszentiván határozata szőlőföldek bérbeadása tárgyában. — 15 évre jóváhagyatik.

Bajmok határozata új tanítói állás szervezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta határozata Vlanikolin István tartozása tárgyában. — 124 kor. jóváhagyatik.

Zenta határozata utcaterületek átengedése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta határozata ugyanazon tárgyban. — Jóváhagyatik.

Szűts István nyug. utbiztos kérvénye nyugdíjának újbóli megállapítása iránt. — Jóváhagyatik.

Mixits József nyug. irnok kérvénye ugyanazon tárgyban. — 993 korona jóváhagyatik.

Özv. Fleckenstein Jánosné kérvénye özvegyi nyugdíj és nevelési járulék iránt. — Megszavaztatik.

Ada község határozata Sztricsévits Áron és társai ellen indítandó per tárgyában. — Megvonatik.

Zenta város határozata az adai utca vízvezető csatornáinak rendbe hozatala tárgyában. — Jóváhagyatik.

Dunagárdony község határozata a réti pénzek hovatfordítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata a menló élelmezési és egyéb hátralékok mikénti fedezete tárgyában. — Feloldatik.

Zenta város határozata Kalmár Antal részére adandó segély tárgyában. — Jóváhagyatik.

Csurog község határozata a rétiföldek bérbevétele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bulkesz község határozata a községi kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Küllöd község határozata új kataszteri térkép beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata a felsőhegyi gyermekmenhely berendezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Martonos község határozata az előfogatosok drágasági pótléka tárgyában. — 80 korona jóváhagyatik.

Szépliget község határozata az előjárók jutalmazása tárgyában. — 40 korona jóváhagyatik.

Magyarkanizsa község határozata az előfogatosok és lovaskézbesítők drágasági pótléka tárgyában. — 10—10 korona jóváhagyatik.

Magyarkanizsa község határozata a községi szolgák drágasági pótléka tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata János Sándor tűzkarosult segélyezése tárgyában. — 100 korona jóváhagyatik.

Zenta város határozata hitelátruházás tárgyában. — Engedélyeztetik.

Zenta város határozata Lakatos Pál és társai 96 korona tartozásának leírása tárgyában. — Engedélyeztetik.

Kishegyes község határozata az 1901. évi számadás némely tételének utólagos utalványozása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata a téglacsőszház bérbeadása tárgyában. — 74 korona jóváhagyatik.

Torzsa község határozata a kisbírák fizetésfelemelése és nyugdíjárulékaik megfizetése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Torzsa község határozata a község által segélyezett 3 iskola tanítóinak fizetésfelemelése tárgyában. — 40—40 korona jóváhagyatik.

Titel község határozata egy tűzmentes szekrény beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Titel község határozata Vojnov Draginya segélyezése tárgyában. — Havi 8 kor. jóváhagyatik.

Bácsstóváros község határozata Marko vacski Milos kisbíró kegydíjazása tárgyában. — 160 korona jóváhagyatik.

Osóvé község határozata a községi rendőrök és kisbírák nyugdíjáruléka tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsgyulafalva község határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — 300 korona jóváhagyatik.

Sajkásgyörgye község határozata Sovlyánszky Szevén haszonbérlete tárgyában. — 6 évre jóváhagyatik.

Zenta város határozata Polyák János képezdei növendék segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bácsujlak község határozata Duptza Kálmán jegyző utiatalánya tárgyában. — Feloldatik.

Dunabökény község határozata Winkler József tanító jutalmazása tárgyában. — Havi 20 korona jóváhagyatik.

Ujpalánka községének határozata a körállatorvossal kötött szerződés tárgyában. — Jóváhagyatik.

Titel község tulajdonát képező s Sajkáslak felé vezető hegy oldalainak eladása tárgyában. — Feloldatik.

Nagy Lajos óbcesei lakos kérvénye kiirtott lováért segély folyósítása iránt. — 320 korona jóváhagyatik.

Szond határozata hetivásár engedélyezése tárgyában. — Felterjesztetik.

Pacsér határozata még egy országos vásár engedélyezése iránt. — Felterjesztetik.

Bácsujlak határozata két országos vásár engedélyezése iránt. — Felterjesztetik.

Magyarkanizsa határozata a helyettes körállatorvos díjazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Omoravica határozata az apaállatok beszerzési és tartási költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kishegyes határozata az apaállatok beszerzési és tartási költségei tárgyában. — Jóváhagyatik.

Gara határozata a körállatorvossal kötött egyezség tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ada határozata a gypmester fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Topolya határozata a dögter áthelyezése és hullaégető kemence felállítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Grosz Ignác állatorvos oklevelének meghirdetése. — Meghirdetetik.

Dr. Közeghi Winkler Béla oklevelének meghirdetése. — Meghirdetetik.

Magyarkanizsa község határozata a kórház és iskolák részére új kályhák beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Dr. Stein Adolf felebbezése Ada községnek Adler Zsigmond megbírságolására vonatkozólag hozott véghatározata ellen. — Megsemmisítetik.

Chriszt Schneider Teréz, Mayer Wittin Regina, Péntes Kungl Mária, Dussing Johanna, Molnár Bárány Erzsébet, özv. Szabó Peizer Anna, Vanyó Keeskés Borbála szülész nők oklevelének meghirdetése. — Meghirdetettnek.

Beltügyi miniszteri intézvény az alispán részére megszavazott és nyugdíjba beszámítható 1600 korona személyi pótlék részbeni jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Beltügyi miniszteri intézvény a hódsági kórház építése ügyében. — Tudomásul vétetik.

Főispán ur átteszi a megtartott számonkéréséről felvett jegyzőkönyvet. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés Császár Péter főszolgabírónak a VII-ik fizetési fokozatba való besorozása iránt. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés a járási főszolgabírók és Zenta város által vezetett 1905. évi fegyelmi és rendbíróság számadására adandó felmentvény tárgyában. — Jóváhagyatik.

Lóvinger Samu felebbezése Dunabökény községnek az iskola és óvoda építése tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyatik.

Gärtner Mihály felebbezése a csonoplyai bíróválasztás ellen. — Pótlásra utasítatik.

Knerli Gyula és tsai felebbezése Opalánka községnek a községi segéd és kezelő

személyzet fizetésfelemelése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Alsókaból határozata új községház építése tárgyában. — 95685 korona engedélyeztetik.

Küllöd határozata temető terület vétele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta határozata Kraguj Pál tartozásának leírása tárgyában. — Leiratik.

Bácsfeketehegy határozata óvoda építés tárgyában. — 11000 korona engedélyeztetik.

Overbász község kérelme az orvosi fizetés ügyében hozott törvényhatósági határozat megváltoztatása iránt. — Pótlásra kiadatik.

Obecse község határozata Tripolazky László mérnöki munkadíja tárgyában. — 310 korona jóváhagyatik.

Dr. Balog Elemér kérelme tanulmányi segélyben leendő részesítése iránt. — 2 évre évi 1000 korona engedélyeztetik.

A gombosi vasuti állomás feletti duna-melléki községeknek kérvénye egy Szondtől Bajáig terjedő h. é. vasut megépítéséhez adandó megyei hozzájárulás iránt. — 10000 korona kilométerenkint engedélyeztetik.

Mohol népkönyvtári 1899., szegényalap 1896., 1895. és 1899. évi számadásai. — Felmentetik.

Bajsa 1906. évi pótköltségvetése. — Jóváhagyatik.

Hajnal Ágnes ügyében felmerült 3 kor. 60 fillérnek az árvtári tartalékalapból való fedezése iránti árvaszéki előterjesztés. — Elfogadtatik.

Szöke István ügyében felmerült 22 kor. 55 fillérnek az árvtári tartalékalapból való fedezése iránti árvaszéki előterjesztés. — Elfogadtatik.

Zenta város határozata az 1903. évi házipénztári számadási hibák elszámolása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta város határozata a házipénztár által 1903. évben kifizetett, de a kórházalapot terhelő 85 kor. 20 fillér elszámolása tárgyában. — Engedélyeztetvén.

Zenta város határozata Suber Endre községi bíró ingyenes díjnoki idejének nyugdíjba való beszámítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Szépliget község határozata Utry Máté napidíjai tárgyában. — Megállapítatik.

Madaras 1904., Sajkásgyörgye 1903., Péterréve 1903., Szeghegy 1904., Dunacséb 1904., Mátételke 1904., Sajkásszentiván 1902., Apatin 1903., Nádajla 1903., Sajkásszentiván 1901. évi közpénztári számadásai. — Részben felmentetik, részben marasztaltatik.

Mohol 1900. évi szegény-alap számadása. — Jóváhagyatik.

## Ő meg én.

Zombor, 1906. márc. 22.

A „Bácsmezei Függetlenség“, bár nem céloztunk reá, elsőnek jelentkezett olyannak, akinek csak a függetlenségi és nem függetlenségi személyek megkülönböztetése ér fel az esze, de a közügyek okos szolgálatának s a jelenben kívánatos nemzeti politikának magaslatáig emelkedni képtelen.

Hála Istennek, hogy a nemzet sorsa e válságos időben nem a „Bácsmezei Függetlenség“ kezébe van letele. Kossuth Ferenc, a nemzeti ellenállás tiszteletreméltó vezére, szent meggyőződésünk, elsőnek tiltakoznék az ellen, hogy az ilyen minden józan okosságon keresztül gázoló s habos szájjal világba handabandázó s a színigazságot szemérmetlen módon agyonhamisító lelketlen pártkoloncok irányítsák a nemzet küzdelmét az alkotmányunk ellen törő abszolutizmus ellen.

Mert a becsületes hazafi aggodalom megnyilatkozása a „Bácsmezei Függetlenségnek” annyi, mint „keneteljes általánossággal tücsköt-bogarat összevissza beszélni.” Az igazság komoly szava neki „frázis, szemforgatás, lamentáció és gyomorrontó generálszósz.”

Elhisszük neki, mert a honfiai aggodalom és az igazság oly messze esnek tőle, mint Makó Jeruzsálemtől. Ignoti nulla cupido. Mit várhatnánk egyebet attól, ki sem az egyiket, sem a másikat nem ismeri? Kétségbe kellene esnünk, ha ez a fajta függetlenség koalizált volna a többi pártokkal, az a függetlenség, melynek a törvénytelen kormányzat ellen egy gondolkodásban, egy érzésben való összeolvadás „limonádés alap”; az a függetlenség, mely eddig semmit sem épített, csak rontott; az a függetlenség, mely ha van olyan erős, amilyennek szereti magát elképzelni, a március 15-iki nemzeti ünnepet is lealacsonyítja pártpolitikai cécóvá és undok önimádássá.

Ez a függetlenség, beszéljünk nyíltan, a választmány jelölése és jelöltjük határozott kijelentése ellenére, felvonultatta a közgyűlésre a függetlenségi kör soha nem látott kaszinói tagjait és a jelölésnek édes maszlagjával igyekezett megnyerni hiúságban szenvedő gyöngyembereket csak azért, hogy a dicséretes egyetértést, melyet a választmány pártkülönbség nélkül reprezentált az elnökjelölésben is, természetévé vált mefisztói visszavonással megbontsa.

Mert nem igaz, hogy „Vojnits István jelölésével örszemet akartak beállítani bizonyos szabadelvűpárti korifeusok”, hiszen a választmányban, mely az elnököt jelölte, több az ellenzéki tag, mint a szabadelvű.

Nem igaz, hogy a „tagok igen nagy és tekintélyes száma egyértelműleg először is dr. Balogh Ernő jelölését vette tervbe”. Ellenkezéleg, Balogh Ernő csak akkor került szóba, mikor — most már tudjuk, milyen forrásból — azt híresztelték, hogy Vojnits István úgy sem vállalja az elnöki tisztet. S ezt mi nemcsak állítjuk, hanem bizonyítani is készek vagyunk.

Az sem igaz, hogy Vojnitsék részéről teljes aktivitás s Baloghék részéről passzivitás jellemezte volna a továbbiakat. Megfordítva áll a dolog. A függetlenségi elemek lóttak-futottak, kapacitáltak, a választásnál akadékoskodtak, szelvénykönyv szerint szavaztattak — de siker nélkül, úgy hogy az a tiz szavazatkülönbség akkora jobb ügyszó méltó erőlködés után, a jelölt választmányának és a választóknak csak büszkesége, ellenben az erőlködő félnek csak szégyene lehet.

Erről viszont tanubizonyosságot tesz minden elfogulatlan szemlélő, aki jelen volt, még függetlenségi pártiak is.

Azt a gyanúsítást pedig, hogy a függetlenségi szenvedelmes korteskedésnek fel nem ült tagokat politikai tendencia vezérelte volna, kereken visszautasítjuk. A jelölés a választmány ténye, azé a választmányé, melyben szabadelvű korifeusok nem ülnek, ellenben függetlenségi igen, még pedig fölös számmal. Ezeket csak nem lehet arról vádolni, hogy szabadelvű politika melegágyául akarták felhasználni a kaszinót? De viszont, ha részük van a tisztán politikai jellegű küzdelem szervezésében, helytelenül tették, hogy a választmányi ülésen az elnöki szék betöltéséről folyt eszmecsereben nem érvényesítették jogukat, hanem a választmány háta mögött indítottak vagy engedtek indítani a választmány megállapodása ellen irányuló akciót.

Társadalmi intézményeket így nem lehet vezetni, annál kevésbé felvirágoztatni. Mi örülünk a véletlen győzelemnek, mert meg vagyunk győződve, hogy a jövő nekünk fog adni igazat. Az elnök egyénisége nekünk kellő biztosíték arra, hogy a kaszinó se szabadelvű, se függetlenségi, se semmiféle másnemű pártpolitikai tervek melegágya nem lesz.

Ez lesz a „Bácsmezei Függetlenség” méltatlan gyanúsításokkal teljes kirohanásának legfényesebb cáfolata. Addig várunk és további ízetlen személyeskedésekre nem hajtunk.

## Előfizetési felhívás

a

# „BÁCSKA”

XXIX. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:**

Egész évre . . . . .	12 korona.
Fél évre . . . . .	6 korona.
Negyedévre . . . . .	3 korona.

**Néptanítók számára:**

Egész évre . . . . .	8 korona.
Fél évre . . . . .	4 korona.
Negyedévre . . . . .	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomtatásának küldendők.

## H i r e k.

**Személyi hir.** Gróf Széchenyi Emil nagybirtokos, báró Vojnits István dr. főrendiházi tag, borsódi és katymári Latinovits János főrendiházi tag, Schmausz Endre nyug. főispán, Bezeredy István, Pilaszánovits János nagybirtokos, Mezey Zsigmond kir. tanácsos, vármegyénk közéletének előkelőségei a vármegyei állandó választmány és a vármegyei közgyűlés napján városunkban időztek.

**Kinevezés.** A pénzügyminiszter Böhm Béla újvidéki m. kir. vámgyakornokot a budapesti m. kir. fővámbivatalhoz ideiglenes minőségben vámségédttiszté nevezte ki.

**Kinevezés.** Dr. Nikolausz Béla bajai gyakorló ügyvédet Latinovits Pál főispán vármegyei tiszteletbeli főügyészé nevezte ki.

**Kinevezés.** A zombori pénzügyigazgató Kerepesi Antal, igazolványos altisztet, hivatalsszolgárára nevezte ki.

**Szabad Lyceum.** Jövő vasárnap délután 5 órakor a szabad Lyceumban dr. Pataj Sándor tart előadást a nép jogáról.

**A zombori takarékpénztár** folyó évi április 1-től kezdve az összes bevételek után 4% kamatot fizet.

**Felhívás a zombori iparosokhoz és ipartelepekhez.** A helybeli villamos világítási vállalat csak azon esetben szolgáltathat nappali áramot, ha a szerződésileg biztosított minimális 25 lóerő biztosítva lenne. Felkéretnek tehát mindazon iparosok, akik telepeiket villamos erővel óhajtják ellátni, hogy ebbeli szándékukat a villamosági vállalatnál, vagy pedig Antits A. M. sóraktáránál bejelenteni sziveskedjenek. Ha a szükségelt minimális lóerő biztosíthatnák, azon esetben az illető bejelentők egy közös értekezletre hívatnak össze, ahol a további teendők megbeszélhetők.

**Hagyomány szerb kulturális célra.** Stanics Zsárkó vukovári dúsgazdag földbirtokos halála esetére egész vagyonát szerb kulturális célokra hagyta. Az újvidéki szerb gimnázium hagyományozó négyszáz holdas birtokát kapja, míg a két vukovári emeletes házat papi özvegyek és árvák segélyalapja javára hagyta.

**Bácsmezei városok levélforgalma.** A posta- és táviratvezérgazgatóság által összeállított statisztikai adatok szerint 1904-ben a bácsmezei városok közül egy lakosra Zombor 30, Újvidék 45, Baja 31 és Szabadkára 25 levél esett.

**A péterrévei mérgekeverők.** Az újvidéki esküdthíróság tegnapelőtt kezdte meg a péterrévei tömeges mérgezés miatt megindult pör tárgyalását. A vádlottak: Markus Mihályné, Pörhe Józsefné és Boldizsár Ferencné péterrévei parasztasszonyok, akik egymással szövetkezve, arzénikumot tartalmazó légyporral mérgezték meg férjeiket és másokat. Markus Mihályné kivételével a vádlottak visszavonták a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomásaikat. Markusné azt a vallomását, hogy a szeretője kedvéért ölte meg az urát, fentartotta. A tárgyalás körülbelül két-három napig fog eltartani. A tárgyalás lefolyásáról annak idején olvasóinkat tájékoztatni fogjuk.

**Palics-fürdő kiépítése.** A palicsi fürdő kiépítésére Szabadka város tervpályázatot hirdetett. Huszonhárom pályaterv érkezett. A bírálóbizottság, amelynek tagja volt a többi közt Petz és Schulek műegyetemi tanár, öt napi munka után a napokban döntött. Az első díjat Vágó testvérek, a második díjat Komor és Jakab, a harmadik díjat Sándi és Förc budapesti építők nyerték. Megvételre ajánlotta a bírálóbizottság a „Bácsország”, „Extra Hungariam . . .” és „Kiméljük a fákat” jelű terveket. Az építés költsége másfél millió korona.

**Megjötték a szalonkák.** Az igazi vadászember várva-várja a híreket, hogy mikor érkeznek a szalonkák. A nagyobb birtokon még öröket is állítanak ki, hogy az első szalonka megérkezésekor azonnal értesítsék az uraságot. A vadászok e szenzációja bekövetkezett. Most aztán fegyvert fog minden vérbeli vadászember s órákig fogják lesni a nemes szárnyasokat.

**Elriasztott betörők.** Balla Árpád újvidéki kereskedőnek pirosi kapunál levő házában szerda virradóra betörték. A betörők ép akkor akartak egy kinyitott ablakon a lakásba hatolni, midőn a rendőrőrzár oda ért. A betörők, kik ketten voltak, a rendőröket észrevéve, az országot felé futásnak eredtek és a nagy sötétségben és hóízatarban sikerült is elmenekülniök. A nyomozást az ismeretlen betörők ellen megindították és lehetőleg mihamarabb hurokra is kerülnek.

**Sztrájk.** Magyarokanizsán tegnapelőtt a cipész- és kőművesegedek kimondották a sztrájkot s az összes cipőüzletekben, valamint az építkezéseknél a munka szünetel.

**A lelketlen anya.** Óverbász községben a Ferenc-csatorna komphidjánál egy rongyokba burkolt erőteljes fiúgyermek holttestét találták, amint a vizen uszott. A feljelentésre a hatóság a helyszínén megjelenven, a megejtett orvosi boncolás kiderítette, hogy a gyermek élve született volt, kit azután fojtottak meg és hogy alig 4-5 óra hosszat lehetett vízben. A lelketlen anya után széleskörben nyomoznak.

**Ösztöndíjak iparosok számára.** Voigtländer Frigyes bécsi lakos, kereskedelmi tanácsos „Mária-Valéria alapítvány” néven a magyarországi ipari törekvések előmozdítására és emelésére alapítványt tett. A kereskedelmi m. kir. miniszter az immár 54924 koronára nőtt alapítványi tőkének kamataira nyilvános pályázatot hirdet. 1. A kamatösszegeből két, egyenként 1082 koronás ösztöndíj alakított. 2. Ez ösztöndíjakat kiegészítéshez kötött ipart űző két szegényebb sorsu, érdemes, szakmájában kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal magyar honos iparosmesternek, vagy idősebb segédnek fogják odaítélni továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezésre, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgó tőke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletét átvették, vagy átvenni akarják. 3. Pályázhatnak e két ösztöndíjra a 2. pont alatt említett iparosmesterek és segédek közül mindazok, kik katonai szolgálatukat már teljesítették vagy az alól jogérvényesen végleg felmentettek és akik, ha mesterek, legalább egy évet, ha segédek legalább öt évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csak a tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba. 4. A pályázati folyamodványban megemlítendő az, hogy a folyamodó az ösztöndíjat mily célra igényli (továbbképzés, berendezés, vagy forgótőke nyelés céljából). Abban az esetben, ha berendezés, vagy annak tökéletesítése céljából igényli, az is megemlítendő, hogy mily berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van az illetőnek szüksége s azok mily értéket képviselnek, továbbá mely hazai gyárban vagy ipartelepen óhajtja azokat — feltéve, hogy belföldön gyártatnak — beszerezni. Ha ez ösztöndíjat a folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítendő az, hogy a továbbképzést hol és miként kívánja eszközölni. Amennyiben külföldre kívánna utazni, közlendők nyelvismeretei, továbbá az iskola, gyár vagy műhely neve és helye, hova ismereteinek gyarapítása céljából menni óhajt és megemlítendő az is, vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva van-e vagy sem? Amennyiben a folyamodó atyja műhelyét még nem vette át, az is megemlítendő, vajjon van-e erre kilátása s mikor veheti azt át. 5. A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók: a) születési bizonyítvány, b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány, c) erkölcsi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) elsőfoku iparhatóság (ipartestület) bizonylata arról, hogy folyamodó minő mesterséget űz, mióta mester, illetve segéd, atyja iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e, és ha segéd, jelenleg kinek műhelyében dolgozik? f) folyamodó szakmabeli kiválóságát igazoló bizonylatok (mesterektől, iskoláktól, rendelő felektől, kiállításokról stb.), g) katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmentességi díjkönyv stb.). Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek. Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelzendő. 6. Azok, kiknek az ösztöndíj oda fog ítéltetni, annak kézhezvételét megelőzőleg m. kir. közjegyző előtt aláírt nyilatkozatot tartoznak bemutatni, melyben kötelezettséget vállalnak az iránt, hogy: a) az ösztöndíjat valóban a kérvényükben jelzett és a nyilatkozatban újból felemlített célra fogják fordítani és e részben alávetik magukat a ke-

reskedelemügyi m. kir. miniszter által fogantatosítandó hármily ellenőrzésnek; b) amennyiben ez a vonatkozó rendeletben előíratnék, atyjuk iparüzletét a rendeletben előírandó határidő alatt átveszik; c) a fent a) és b) alatt említett kötelezettségek nem teljesítése esetén az ösztöndíjat a nevezett miniszter idevonatkozó felszólításának kézhezvételétől számított 14 nap alatt visszafizetik. — Ha az illető netán még kiskorú volna, e nyilatkozatra ugyancsak közjegyző, és ugyanazon két tanu előtt atyja vagy gyámjának jótálló nyilatkozata is rávezetendő. A 4. és 5. pontokban foglaltak szerint szerkesztett és felszerelt folyamodványok a kereskedelemügyi miniszter urhoz címezve, legkésőbb folyó évi március hó 31-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

**Legénykedés.** Geller János nap-számom vasárnap este Ujvidéken a futakitűtán békésen haladó és előtte teljesen ismeretlen Valentin János nevű napszámom megtámadva vállon szurta és tette után elfutott, de a rendőrség hamarosan kinyomozta és a büntető eljárást ellene megindította.

**Pihenjünk-e evés után?** Sokan azt tartják, hogy evés után pihenni kell és hivatkoznak az állatok példájára, amelyek ösztönszerűen a jóllakás után kényelmesen elnyújtóznak. Mások ellenben azt mondják, hogy az evés utáni alvás árt az emésztésnek, rontja az étvágyat és szélhűdésre tesz hajlandóbbá. Ez az utóbbi nézet nem éppen fiatal, mert már a jó régiek is osztóztak benne. A latin közmondás szerint: Post cocnam stabis seu passus mille meabis. (Evés után állj, vagy ezer lépést járj.) A két nézetről természetesen csak a tudományos vizsgálat hozhat végérvényes ítéletet. Schule dr. freiburgi orvos legutóbb kémiai uton akart igazságot tenni. Két teljesen egészséges gyomru embert vizsgált meg néhány órával az evés után, akik közül egyik aludt, míg a másik csak ébren pihent kevéssé. A gyomor megvizsgálása arra az eredményre vezetett, hogy az alvás mindenestre gyöngíti a gyomor mozgását és elősegíti a gyomorsav képződését. Míg a vízszintes helyzetben való egyszerű pihenés, alvás nélkül, erősíti a gyomor működését anélkül, hogy több gyomorsav fejlődne. Ebből az következik, hogy jó evés után pihenni, de aludni nem szabad. Különösen olyanoknak kell az ebéd után az alvástól tartózkodniok, akiknél különben is túlságos sok gyomorsav képződik.

**Társasutazás részletfizetésre.** A személyforgalom és az utazásból származó szellemi kincsek gyarapításának érdekében nagyfontosságú intézkedést léptetett életbe a Központi Menetjegyiroda. Kitiűnő hírvénnek örvendő társasutazásainak részvételi díját ugyanis havonkénti 20 koronás utólagos részletekben lehet törleszteni anélkül, hogy váltó és kezes lenne szükséges. A vál-

lat az utólagos részletfizetés kedvezményét a már régebben, április 10-iki indulással tervezett olaszországi és konstantinápolyi társasutazásokra is árfelemelés nélkül terjeszti ki. Az olaszországi társasutazás összes költsége az utazással, mindvégig teljes ellátással, folytonos kocsis-használattal, valamennyi belépődíjjal és vezetéssel együtt 380 kor., a konstantinápolyi ugyanezen feltételekkel 300 korona. Mind a társasutazásokra, mind a részletfizetés feltételeire vonatkozó részletes prospektus a Központi Menetjegyirodában (Bpest, Vigadó-ter 1.) díjtalanul kapható.

### Szerkesztői üzenetek.

**s. Zombor.** Térészüke miatt csak a jövő számunkban adhatjuk közre.

**Animus.** Az elsőt közöljük némi javítással. A többi nem üti meg a mértéket.

**F. M. Veprod.** A szíves értesítésért köszönetet mondunk.

### HIRDETÉSEK.

#### A zombori kereskedelmi és iparbank

ezennel közhírré teszi, hogy a csonoplyai műút mellett, a Sáponya-dűlőben fekvő **210 holdas birtokát parcelláztatja.** Ezen birtoktest 165 hold szántóból és 45 hold kaszálóból áll.

Minden parcella 2 katasztrális holdból áll, amelyek egyenként vagy tömegesen adatnak el. A vevő a vételárból legkevesebb 200 koronát készpénzben, a maradék egyik fele után 5 $\frac{1}{2}$ %, a másik fele után 6 $\frac{1}{2}$ % kamatot tartozik fizetni.

Bővebb felvilágosítást ad

8-2 az igazgatóság.

#### Eladó takarmányrépa

Circa 1000-1200 mm. egészséges **takarmányrépa** — métermázsanként 1 koronáért — a szondi vasuti állomáshoz szállítva **eladó.**

Levélcim: **özv. Szuppek Béláné Szond** (Bácsmege).

## KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára.

**Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl**

**Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára**

**Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.**

**Keil-féle padlófénymáz 90 fl.**

**Keil féle szalmakalap-featéek minden színben.**

Mindenkor kaphatók:

**Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.**

## A „Zombori Export Gőzmalom“

t. c. részvényesei tisztelettel meghívátnak  
a f. é. március hó 31-én szombat d. u. 4 órakor  
a vállalat irodahelyiségében tartandó

## XII. rendes évi közgyűlésre.

### Napirend:

1. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
  2. Az igazgatóság évi jelentése a felügyelő-bizottság jelentésével, az 1905. évi mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
  3. Az alaptőke leszállítása.
  4. Az alapszabályok módosítása.
  5. A felügyelő-bizottság kiegészítése.
  6. Az igazgatóság kiegészítése.
- Azon t. c. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni kívánnak, az alapszabályok 12. §-a értelmében\*) tartoznak részvényeiket a szelvény-ívekkel együtt legkésőbb bezárólag folyó évi március hó 26-áig a társaság pénztáránál lelőti elismervény ellenében, mely egyúttal belépti jegyül szolgál, letétbe helyezni. Ugyanott az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése a mérleggel együtt a t. c. részvényesek rendelkezésére áll.

Zombor, 1906. március hó 14-én.

### Az igazgatóság.

\*) Az alapszabályok 12. §-a: „Minden részvény a tulajdonosnak a részvénytársaság közgyűlésén szavazati jogot biztosít azon esetben, ha a részvény a szavazati joggal élni kívánó tulajdonos nevére a társaság részvénykönyvében legalább 2 hónappal előbb bejegyeztetett és a meghirdetett közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a részvénytársaság pénztáránál letéteményeztetett.

25-nél több szavazatot azonban egy részvényes sem gyakorolhat sem személyesen, sem mint meghatalmazott, sem mint meghatalmazó.“

87. szám.

bv. 1906.

## Árverési hirdetmény.

Alulírott, kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. törvényszék 1045/1906. számú végzése által dr. Freund Ede újvidéki ügyvéd által képviselt Königsstädter Testvérek újvidéki cég javára Mandl András vázskar lakos ellen 211 kor. 19 fill. tőke, emellett 1905. évi október hó 10-ik napjától számított 6% kamattal és eddig összesen 108 kor. 28 fill. parköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 609 kor. 20 fillerre becsült malac, pálinka, hordók, buza, kukorica, állványok, ágynemű, szobabútor stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1906. V. 52/2 sz. Elküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Vajszlán alperes lakásán léendő esküközlésre 1906. évi március hó 31-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek bersáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Hódságon, 1906. évi március hó 13-án.

Vaczy Janos,

kir. bír. végrehajtó.

Legszebb és legfrissebb

## VIRÁGOK

a legnagyobb választékban, a legelegánsabb

lakodalmi, névnapi, szinpadi csokrok,

a legimpozánsabb babér-, palma- és virágkoszorúk,

valamint mindennemű

virágkosarak, asztal, valamint virágdiszek,

legszebben és legjutányosabban üzletemben kaphatók.

## NAETER LUJZA

cégtulajdonos:

## SPLIHÁL KÁROLY

cs. és kir. udvari virágkereskedés.

13-8

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 7.

\*

Vidéki megrendelések gondosan, pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

## Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbide 26.— K.

Legjobb minőségű római szemcsés carbide 30.— K.

Arak 100 kg. tiszta súlyért, tehát esomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes esomagolással, azonnali készfizetés vagy utánvét ellenében, pénztári engedmény és minden levonas nélkül.

Szállítunk legkötőbb rendszerű acetylenkészülékeket és teljes acetylen-világítási berendezéseket is legjobban.

Allandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

## SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

52-18

BUDAPEST, V., Vaci-körút 26/a.

A G R A R I A

KERJEN

MINDEN

GAZDA

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET

gőzcseplőkészletekről,  
benzinmotorokról  
és vetőgépekről.

Az arjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélcíme:  
A G R A R I A  
Budapest, Váci-ut 2.

52-18

A G R A R I A

# „Tüdővész”

(hectika)

betegségből biztosan gyógyul, ki gyógy-szeremet pontos utasítás mellett használja. A betegséget nem enyhíti vagy esillapítja — mint más gyógyszer — hanem **határozottan gyógyítja.**

Használati utasítással **egy üveg 10 korona.**

Megrendelhető a készítőnél **Sey István Pécselt,** Petrezelem-utca 36. sz. 4-3

## Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobbat!

**Oltani, permetezni nem kell!**

**A szőlészet kincse.**

**A phylloxerának ellentáll!!!!**

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

**Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!**

Nagymennyiségű sima és gyökeres

**Delaware vessző eladás.**

Cím:

**Szigyártó és Takács**

szőlőteleptulajdonosok. \*—23

Telap: Alsó-Szeged. Központi iroda: Felső-Szeged. Somogy megye.

## Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben)

mindennap reggeli 5 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség

**rendelkezésére áll.**

**Urak részére**

mindennap délig, kedden és szombaton délután is.

**Hölgyek részére**

hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 órától, diákok részére kedden délután.

**Gőzfürdőjegy 1 kor.**

**Kádfürdőjegy 1 K 20 fil.**

**Diákjegy 40 fillér,**

mely utóbbi csakis kedden d. u. vehető igénybe. \*—13

**Telefon a fürdőben.**

122. sz. kfg. 1906.

## Ujabb árlejtési hirdetmény.

Pinczéd község képviselőtestülete az 1906. évi márczius hó 3-án megtartott nyilvános árlejtés eredményét elfogadhatónak nem találván, a községi kisdudóvoda építési munkálatainak biztosítása céljából Pinczéd községhez 1906. évi márczius hó 30-ik napjának délelőtti 9 órájára újabb nyilvános szóbeli árlejtési tárgyalást hirdet.

Az általános feltételek a következők:

1. Az óvoda a község házával szemben fekvő Dobrojevits-féle saroktelken építendő.

2. Kikiáltási ár 17374 korona 21 fillér, bántapénzül az árlejtés megkezdése előtt 2000 korona teendő le.

3. Vállalkozó köteles a zombori m. kir. államépítészeti hivatal által megvizsgált műszaki tervekhez alkalmazkodva, az építést azonnal megkezdeni és 1906. évi szeptember hó 30-ig befejezni s készen átadni, a műszaki iratokért 434 korona 56 fillért a községnek megtéríteni, az alapozás megkezdésekor a téglá, cserép és épületfa anyagok megvizsgálásakor alkalmazandó mérnök három izbeni költségeit, nemkülönben a hatósági felülvizsgálat és utófelülvizsgálatok s a vállalkozási jogügylet költségeit viselni.

4. Pinczéd község a vállalkozónak sem anyagot, sem más szolgálmányt nem nyújt, de a vállalati összeg  $\frac{1}{4}$  részét, ha a falak ablakmagasságban lesznek;  $\frac{3}{4}$  részét, ha az épületek tető alatt állanak;  $\frac{1}{4}$  részét, ha az épületek és az összes munkálatok teljesen készek; s végül  $\frac{1}{4}$  részét, ha az építkezés tervszerű végrehajtása hatóságilag felülvizsgáltatik, nem kifogásoltatik és teljesen rendben átadatik: vállalkozónak kifizeti, az óvadékot pedig néki hatósági utalványra akkor, ha az utolsó felülvizsgálatot követő egy év múlva kifogás utófelülvizsgálat utján sem tételik, kamat nélkül visszaadja.

5. Vállalkozó az építés teljes épségeért felelős s mindazon hiányok, melyek akár a munka, akár az anyagok megfelelően voltából erednek, vállalkozó óvadékából a községi előljáróság által elkészíthetők és pótolhatók.

6. A vállalati munkák határidőhöz kötött bevezetésénél a község a sztrájkot és bojkottot vetlen késedelemnek tekinti, per esetére pedig a község előljárósága szabadon választja a bíróságot.

A műszaki tervek és költségvetések, ugy a részletes feltételek alulírott jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Pinczéd, 1906. évi márczius hó 12-én.

LOVASSY ÖDÖN s. k.,  
jegyző. 2-2

BAGYINSZKY ANDRÁS s. k.,  
bíró.

## Ritka alkalmi vétel!

### Villanyos csillár kiállítás.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

### VILLANYVILÁGITÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

### Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

### Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 50-45

## Bámulatos olcsón!

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.